

มาตรการเฝ้าระวังผักและผลไม้สดนำเข้าที่อาจมีสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร
ณ ด้านอาหารและยา ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (สำหรับผู้นำเข้า)

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาโดยกองด่านอาหารและยา ได้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังผักและผลไม้สดนำเข้าที่อาจมีสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรมาตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อลดและขจัดสารพิษตกค้างฯ ที่เกินค่ามาตรฐานซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยการจัดกลุ่มผักผลไม้สดตามความเสี่ยงจากมากไปน้อย ได้แก่ กลุ่มเสี่ยงสูงมาก (Very high risk) หมายถึงผักผลไม้สดที่มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดเนื่องจากไม่ผ่านคุณภาพมาตรฐาน (บัญชีระบบกักกัน) กลุ่มเสี่ยงสูง (High risk) หมายถึงผักผลไม้สดที่พบสารพิษตกค้างฯ ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของผักผลไม้สดแต่ละชนิด ใน ๕ อันดับแรก โดยกลุ่มผักได้แก่ ถั่วลิสงเตาหวาน ขึ้นฉ่าย ผักชี คื่นช่าย ปวยเล้ง และกลุ่มผลไม้ ได้แก่ เชอร์รี่ ส้ม สตรอว์เบอร์รี่ องุ่น และแก้วมังกร ส่วนกรณีไม่ผ่านมาตรฐานแต่ไม่เกินร้อยละ ๒๐ และไม่ใช้กลุ่ม Very high risk หรือกลุ่ม High risk จะจัดเป็นกลุ่มเสี่ยงต่ำ (Low risk) แล้วพิจารณาดำเนินการตามความเสี่ยง ในขณะเดียวกันได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นำเข้าที่สามารถแสดงหนังสือรับรองผลการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างที่เป็นไปตามกฎหมายทำให้นำเข้าได้รวดเร็วขึ้นแต่ทั้งนี้ไม่ใช่มาตรการบังคับ ซึ่งจากการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวปรากฏว่าผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างฯ ของผักในกลุ่ม High risk ไม่ผ่านมาตรฐานลดลงในแต่ละชนิดผักยกเว้นปวยเล้ง แต่ยังคงพบที่ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐ อยู่ใน ๕ อันดับแรกเช่นเดิม ส่วนผลไม้ในกลุ่ม High risk ไม่ผ่านมาตรฐานลดลงในผลไม้ทุกชนิด โดย ส้ม สตรอว์เบอร์รี่ องุ่น และแก้วมังกร ไม่ผ่านมาตรฐานน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ส่วนผลไม้ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐ คือ ลิ้นจี่ เชอร์รี่ และทับทิม

การดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ให้ใช้กรอบการดำเนินการ และวิธีดำเนินการเดียวกันกับมาตรการเฝ้าระวังผักและผลไม้สดนำเข้าที่อาจมีสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ณ ด้านอาหารและยา (ฉบับปรับปรุง) ที่ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่มีการปรับปรุงเพิ่มเติมดังนี้

๑. การดำเนินการตามมาตรการนี้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง (เลขที่ ๓๘๗ ฉบับที่ ๓๙๓ และ ๔๑๙) และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง กำหนดวิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาผักหรือผลไม้สดบางชนิด และการแสดง ฉลาก และเรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร (เลขที่ ๓๘๖ และฉบับที่ ๔๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา เรื่อง การตรวจสอบอาหารที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. กองด่านอาหารและยาได้จัดกลุ่มผักผลไม้สดตามความเสี่ยงของการพบสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๒.๑ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงมาก (Very high risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่ปรากฏในบัญชี “ข้อมูลผักผลไม้สดนำเข้าที่มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดเนื่องจากไม่ผ่านคุณภาพมาตรฐาน” (บัญชีระบบกักกัน)

๒.๒ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง (High risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่ด่านอาหารและยาเก็บตัวอย่างใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ แล้วพบสารพิษตกค้างฯ ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของผักผลไม้สดแต่ละชนิด ใน ๕ อันดับแรก ได้แก่

กลุ่มผัก : ปวยเล้ง ขึ้นฉ่าย ผักชี กระเทียม ถั่วลันเตา

กลุ่มผลไม้ : ลิ้นจี่ เชอร์รี่ ทับทิม

(ทั้งนี้ในกลุ่มผลไม้มี ๓ ชนิดที่ผลวิเคราะห์ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐)

๒.๓ กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำ (Low risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่ด้านอาหารและยาเก็บตัวอย่าง ใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ แล้วพบว่าไม่ผ่านมาตรฐานน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๒๐ ของผักผลไม้แต่ละชนิด และ ไม่ใช่กลุ่ม Very high risk หรือกลุ่ม High risk

๓. กองด้านอาหารและยาจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้นำเข้าด้วยการงดเว้นมาตรการบางประการ หากผู้นำเข้าสามารถแสดงหนังสือรับรองผลการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร (Certificate of Analysis : COA) ตามรายการที่กำหนด ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศ ที่เป็นแหล่งกำเนิด หรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับมอบหมายหรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันเอกชนที่ได้รับการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC ๑๗๐๒๕ ประกอบการนำเข้าเพื่อ แสดงว่าผักผลไม้สดรุ่นดังกล่าวมีความปลอดภัยเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้การแสดงผล COA ดังกล่าวไม่ใช่ มาตรการบังคับแต่ทำให้การตรวจสอบเป็นไปโดยรวดเร็ว ทั้งนี้รายการสารพิษตกค้างฯ ที่กำหนดให้แสดงใน COA เป็นดังนี้

๓.๑ กลุ่ม Very high risk ให้แสดงรายการสารตามที่ปรากฏในบัญชี “ข้อมูลผักผลไม้นำเข้าที่มีการ ตรวจสอบอย่างเข้มงวดเนื่องจากไม่ผ่านคุณภาพมาตรฐาน” (บัญชีระบบกักกัน) (Very high risk list)

๓.๒ กลุ่ม High risk ให้แสดงตามรายการสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรของ ผักผลไม้ กลุ่มเสี่ยงสูง (High risk) ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๔. บัญชี Very high risk list และรายการสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรของผักผลไม้ กลุ่ม High risk ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สามารถตรวจสอบได้จากเว็บไซต์กองด้านอาหารและยา (<https://mnfda.fda.moph.go.th/dis/fda-logistics/>)

๕. วิธีดำเนินการสำหรับผู้นำเข้าให้ปฏิบัติตามรายละเอียดในแนวทางดำเนินการตามมาตรการ ฝักระวัง ผักและผลไม้สดนำเข้าที่อาจมีสารพิษตกค้างทางการเกษตร ณ ด้านอาหารและยา (ฉบับปรับปรุง) (สำหรับผู้นำ เข้า) ที่ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ (<https://mnfda.fda.moph.go.th>)